

INFLAȚIA

De la troc la schimbul indirect

- Troc = schimb direct (bun contra bun)
- Un măr = un ou (prețul unui măr este reprezentat de un ou)
- Toate raporturile încrucișate de schimb între bunuri formează sistemul prețurilor relative
- Sistemul prețurilor relative:
 - sintetizează informații despre raritatea relativă a bunurilor
 - transmite semnale esențiale ce ghidează atât deciziile consumatorilor, cât și deciziile producătorilor

De la troc la schimbul indirect

- Raporturile de schimb dintre bunuri (prețurile relative) se pot modifica oricând
- În condiții de troc, nu pot crește toate prețurile în același timp
- În condiții de troc, nu poate exista ”o creștere generalizată a prețurilor”
- Prin urmare, inflația este legată de bani

Sensul inflației

- Inflare = a umfla
- Inflația – legată de ”umflarea” cantității de monedă
- ”Creșterea generalizată a prețurilor” poate exista doar în condițiile exprimării în bani a bunurilor
- În vremurile moderne, producția de bani este un monopol al băncii centrale, o instituție a statului

Mecanismul creșterii generalizate a prețurilor

- Inflația nu este o consecință a creșterii generalizate a prețurilor; creșterea generalizată a prețurilor este un efect al inflației
- Inflația – o politică deliberată pusă în practică de deținătorii privilegiului de a multiplica volumul însemnelor monetare
- Inflația produce efecte doar atunci când cantitatea de bani ce invadează sistemul economic se propagă neuniform și impredictibil
- Inflația apare atunci când băncile centrale scad artificial rata dobânzii la care acordă împrumuturi băncilor comerciale

Mecanismul creșterii generalizate a prețurilor

- ”banii ieftini” generează un boom pe termen scurt
- Întreprinzătorii și consumatorii au mai mulți bani pentru a cumpăra factori de producție și bunuri de consum
- Pe termen scurt, crește cantitatea de bani, nu și cantitatea de resurse
- Întreprinzătorii și consumatorii licitează cu bani mai mulți o cantitate relativ constantă de factori de producție și bunuri de consum prețurile acestora încep să crească treptat

Mecanismul creșterii generalizate a prețurilor

- Creșterea prețurilor factorilor de producție determină sporirea costurilor proiectelor investiționale și reducerea profitabilității acestora
- În scurt timp, multe proiecte investiționale încep să nu mai fie profitabile; unele dintre ele nu dispun de suficiente resurse pentru a ajunge să producă
- Apare o criză financiară, apoi, o criză economică
- Abandonarea proiectelor investiționale generează șomaj

Efectele inflației

- Inflația creează iluzia creșterii puterii de cumpărare
- Inflația distorsionează sistemul prețurilor relative, ceea ce conduce la alocarea de resurse spre proiecte investiționale *aparent* profitabile
- Unele sectoare de producție sunt gonflate artificial
- Inflația redistribuie arbitrar putere de cumpărare; sunt avantajați primii consumatori, întreprinzători sau deținători ai banilor tipăriți
- Cei mai avantajați, de obicei: sectorul bancar și sectorul guvernamental

Efectele inflației

- Inflația conduce la pierderea puterii de cumpărare a unității monetare, dar și a puterii de cumpărare a *anumitor* entități, indivizi ce folosesc monedă
- Inflația acționează ca un impozit deghizat
- Pe termen lung, inflația scade prosperitatea națiunii deoarece modificările haotice din sistemul prețurilor relative canalizează resurse spre proiecte investiționale ce nu ajung niciodată să producă bunuri și servicii
- Astfel, resurse rare sunt risipite

Efectele inflației

- Inflația conduce la modificarea neanticipată a ”mărimii” unității monetare, ceea ce dă peste cap calculele cotidiene ale oamenilor
- Inflația descurajează conduita chibzuită, economisirea, dar stimulează consumul imediat și, chiar, distrugerea capitalului acumulat
- Inflația încurajează îndatorarea, consumul pe datorie
- Efectele ”stimulative” sunt limitate, pe termen scurt, și doar în favoarea câtorva privilegiați

Politica anti-inflaționistă

- Constă în reducerea ritmului expansiunii monetare
- Este nepopulară deoarece, spre deosebire de inflație, produce mai întâi efecte negative, "austeritate"
- Inflația pune în discuție natura producției de bani (monopol discreționar al statului) și structura sistemului financiar-bancar din epoca modernă